

‘ಯಜಮಾನು’
ಸುಭಿ ವೀರಣ್ಣ

‘ಸತಿ ಸುಲೋಚನಾ’
ವಾತದಳ್
ಶ್ರೀಪೂರಾಂಬ

ಆಯಾಮ
ಒಂದು

ರಾಜ್ಯಕುಮಾರ್: ಕಢಾನಾಯಕನ ಕಢೆ

ತೊಂಬೇಳುಹುದು: ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾವ ಯುಗ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ನಂತರದ ಚಿತ್ರರಂಗ.

ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಅನ್ವಿತಾರವನ್ನು ಸುಭದ್ರಗೊಳಿಸಲು ತನು-ಮನು-ಧನಗಳನ್ವಯಿಸಿ ದುಡಿದ ಮಹನೀಯರು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಕಲ್ಲು-ಕಬ್ಬಿಳಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಕರ ಎನ್ನುವರಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಕನಸು ಕಂಡು, ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರೇರ್ಥ್ಯಾಮ್ಲೇಕ್ಕೆ ತಳಹದಿ ಕಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟ ಗುಣಿ ವೀರಣ್ಣ, ಆರ್. ನಾಗೇಂದ್ರ ರಾವ್, ಸುಭಿಯ್ಯನಾಯ್ಯ, ಬಿ.ಆರ್. ಪಂತಲು ಅವರಂಥ ಪ್ರಾತಃಕಾರೀಯರು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರಲ್ಲ. ಪ್ರಾವಸೂರಿಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ — ಏ.ಎನ್. ಬಾಲಕ್ಕಣ್ಣ, ನರಸಿಂಹರಾಜು, ಜಿ.ವಿ. ಅಯ್ಯರ್, ಉದಯ್ಯಾಕುಮಾರ್, ಕಲ್ಲಾಣಿಕುಮಾರ್ ಮುಂತಾದ ಫಟಕನುಫಟಿಕೆಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸಮಕಾಲೀನರು ಆಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರೇರ್ಥ್ಯಾಮ್ಲು ಖಚಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ತನ್ನ ಅಷ್ಟು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣಾದವರು ರಾಜಕುಮಾರ್. ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರವರ್ಗವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿದ, ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕರಿತ ಭಾಗವಾಗಿಸಿದ ಹೆಗ್ಡಳಿಕೆಯೂ ರಾಜ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು.

ಆರ್. ನಾಗೇಂದ್ರರಾವ್ ಸಾರಥ್ಯದ, ಸುಭಿಯ್ಯನಾಯ್ಯ ನಾಯಕನಾಗಿ ನಟಿಸಿದ್ದ, ವೈ.ವಿ. ರಾವ್ ನಿದೇಶನದ ಕನ್ನಡದ ಹೊರಲ ವಾಕ್ತೆ ‘ಸತಿ ಸುಲೋಚನಾ’ ತೆರೆಕಂಡಿದ್ದ 1934ರಲ್ಲಿ. ಸುಲೋಚನಾಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಉತ್ತಾಹದಿಂದ ಸಾಗಿಸಿದರೂ, ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರೇರ್ಥ್ಯಾಮ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನೂ ಸುಧಾರಿಸಲಿಲ್ಲ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಿನಿಮಾ ತಯಾರಾಗುವುದು ಕವ್ವ ಎನ್ನುವರಿದ್ದ ದಿನಗಳವು. ರಾಜ್ಯ ಅಭಿನಯದ ‘ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪ’ ತೆರೆಕಾಣವೆಳೆಗೆ ತೆರೆಕಂಡ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 41 ಮಾತ್ರ ಎನ್ನುವುದು, ರಾಜ್ಯಪ್ರಾವ ಯುಗದ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಅಭಿರೂಪೆಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಎಕ್ಕೆ.ವಲ್ಲ.ಎನ್. ಶಿಂಹ ನಿದೇಶನದ ‘ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪ’ (1954) ಸಿನಿಮಾದ ಮೂಲಕ ನಾಯಕನಂತಹನಾಗಿ ಚಿತ್ರರಂಗ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಮುತ್ತುರಾಜ್ಯ, ರಾಜಕುಮಾರ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ— ಕನಾಟಕದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಾಯಕನಾಗಿ ರೂಪ್ಯಗೋಂಡಿದ್ದು ಆಧುನಿಕ ಕನಾಟಕದ ಅಪ್ರಾವ ವಿಧ್ಯಮಾನಗಳಲ್ಲಿಂದು. ಹೌರಾಣಿಕ, ಇತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇರಿದಂತೆ ವ್ಯಾಪಕ ಕಥನಾಗಳಿಗೂ ಜೀವತಪ್ರಯಿದಿದ್ದು ದಶಗಳ ರಾಜ್ಯ ಸಿನಿಮಾ ಜಿವನ, ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾದೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯಿತು. ‘ಭಕ್ತ ಕುಂಬಾರ್’, ‘ಭಕ್ತ ಕನಕದಾಸ’, ‘ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂಡ್ರ’, ‘ರಂಧೀರ ಕಂರೀರವ’, ‘ಶೈಕ್ಷಣ್ಯದೇವರಾಯ’, ‘ಮರ್ಯಾದ’, ‘ಸನಾದಿ ಅಪ್ಪಣಿ’, ‘ನಾಂದಿ’, ‘ಕಸ್ತುರಿ ನಿವಾಸ’, ‘ಬಂಗಾರದ ಮನುಷ್ಯ’, ‘ಬಂಗಾರದ ಪಂಜರ’, ‘ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು’, ‘ಕವಿರತ್ನ ಕಾಳಿದಾಸ’, ‘ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಸಾಂಪತ್ತಿ’, ‘ಜೀವನಚೈತ್ರ’, ‘ಅಕ್ಷಯಿಕ್’ ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ನಟನೆಯ ಅನೇಕ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಸಹ್ಯದರ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನಿವೆ. ‘ಬೆಂವನಚೈತ್ರ’ ಸಿನಿಮಾದ ‘ನಾದಮಯ’ ಗೀತೆಯ ಗಾಯನಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪುಶ್ಚಿತ್ರದ ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ, ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪುಶ್ಚಿತ್ರದ ಪಡೆಯಿವ ವ್ಯೇಕ ಎನ್ನುವ ಅಗ್ರಳಿಕೆ ಅವರದು. ಪದ್ದಂಘಳಣ, ಕನಾಟಕ ರತ್ನ, ದಾದಾಸಾಹೇಬ್ ಫಾಲ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಹತ್ತು ಹಲವ ಗೌರವಗಳು ಅವರ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಂದಿವೆ.

‘ಸಂಖ್ಯಾ’ದ ಡೊವಾರಿ
ಪಟ್ಟಬ್ಬಿ ರಾಮ ರೆಡ್ಡಿ

